

3

juro kislinger igra o zmaju

veno tauffer
šehov utva prometeji
kralj malhus
slovensko ljudsko gledališče celje
sezona 1973/1974
ki grof na žrebci
h gospodov
aki

pokrovitelj

aero celje

JURO KISLINGER
REŽIJA
LEKTOR
SCENA
KOSTUMI
GLASBA
KOREOGRAFIJA
KOREPETITOR

TRIJE IGRALCI ŽLOBUDRALCI
igrajo po potrebi vse

TRI IGRALKE ŽLOBUDRALKE
igrajo po potrebi vse
in

dr. KAPLJICA, vaški zdravilnež
BOTRA MARA, čudotvorka
PRVI BRAT, pohlepnež
DRUGI BRAT, silak junak
TRETJI BRAT, skromnež
MARJETICA, vaška lepotičica
ŽUPAN, oblastnež
ter

ZMAJČEK, ki zraste

IGRA O ZMAJU
JURO KISLINGER
MAJDA KRIŽAJEVA
AVGUST LAVRENČIČ
MIJA JARČEVA
URBAN KODER
JAKA HAFNER
CIRIL VRTAČNIK

MATJAŽ ARSENJUK
ANICA KUMROVA
MARKO SIMČIČ
MARJETA GREGORAČEVA
NADJA STRAJNERJEVA
NEVENKA VRANČIČEVA
BRANKO GRUBAR
NADA BOŽIČEVA
BOGOMIR VERAS
JOŽE PRISTOV
STANKO POTISK
JADRANKA TOMAŽIČEVA
MIRO PODJED

v STRAŠNEGA ZMAJA

Stanko Jost, vodja predstave — Sava Subotičeva, šepetalka — Stefan Volf, tehnično vodstvo — Bogo Les, razsvetljava — Franc Klobučar, odrski mojster — Ivan Dečman, slikarska dela — Vera Pristov, frizerska dela — Oto Cerček in Amalija Palir, vodstvo krojaške delavnice.

Po predlogu scenografa so oblikovali, kaširali in poslikali malega in velikega zmaja oblikovalci AERA: Jože Domjan, Rafko Počivašek in Gregor Švab. Zahvaliti se moramo tudi Tovarni dekorativnih tkanin v Preboldu, posebej tovarišicama Amaliji Hribarjevi in Manji Lesjakovi za pomoč pri izbiri blaga in tekstilne barve za scensko opremo Zmaja.

Godi se v čudežni gledališko
-pravljичni deželi — nekoč, tam
daleč in davno, za deveto vodo
in za deseto goro.

Juro Kislinger se je rodil 13. maja 1931. leta v Laškem. Oče mu je bil ugledni šolski upravitelj in v njegovi šoli je tudi dokončal prvo šolanje. V gimnazijo se je vozil v Celje, po opravljeni maturi pa se je takoj vpisal na ljubljansko Akademijo za igralsko umetnost, v oddelek za režijo, kjer sta mu bila učitelja pokojni dr. Branko Gavella in pa Slavko Jan. Tako je že pred diplomom, 1954. leta samostojno režiral v ljubljanski Drami Goliovo pravljico in igro Princeska in pastirček in to je bilo najbrž še posebej odločilno za njegovo kasnejše ustvarjanje za otroke. 1956. leta je postal režiser celjskega gledališča, dve leti zatem je diplomiral in že tudi odšel služiti vojake. Po vrnitvi iz vojske je sprejel službo v mariborski Drami, v sezoni 1959–1960 pa se je vrnil v Celje, kjer je režiral vse do 1964. leta, ko je odšel v poklic svobodnega umetnika in novinarja pri mariborskem Večerju. Od 1971. leta je direktor Kulturne skupnosti Celje.

Po vrstnem redu je napisal naslednja dela. Prvenec NA SLEPEM TIRU (1955), igro iz življenja vojnih zločincev—emigrantov, 1958. leta jo je uprizorilo celjsko gledališče in uspešno gostovalo s tem delom tudi na jugoslovanskih gledaliških igrah, na Sterijinem pozorju v Novem Sadu. IZLET, čudovito fantazijsko igro o družini, ki nima denarja za izlet, pa ga »uprizori« kar doma v stanovanju, je napisal 1960. leta, igrali pa so ga v Mariboru, v Celju in še kje. Bil je tudi na televiziji. PREGNANI IZ RAJA je znanstveno fantastična igra, napisana kot grozeč opomin človeštvu, ki utegne z atomsko vojno iztrebiti vse živo. Čez več sto let se daljni potomci preživelih skušajo iz podzemnih bivališč spet vrniti v obljubljeni raj — na zemljo. Igro smo pred leti igrali v Celju in posneli tudi za televizijo.

Zapišimo še, da bo IGRO O ZMAJU že njegova 42. režija in da je kot režiser postavil na oder več kot deset iger za otroke. V Celju v zadnjem času Trnjulčico, Domačo nalogo na potepu in pa Figole Fagole. Da tudi kar sam postavlja na oder svojo IGRO O ZMAJU, je bolj redek primer, saj avtorjem običajno vodstva gledališč »prepovedujejo« delati svoje igre na odru. Bojda iz več razlogov, med katerimi je nadvse tehten tudi tale: avtor izčrpa kar največ fantazije pri pisanju igre, pa čeprav se zgodi, da je povrh še sam režiser, mu mora igro postaviti na oder kdo drug, ki bo iz na-

**Juro
Kislinger**

pisane igre iztisnil še več. Česa? Tega, kar je bilo avtorju v mislih in njegovih miselnih predstavah, ko je sedel za mizo in gledal v pisalni stroj. Preprosto povedano: dva več vidita.

Da se je Juro Kislinger lotil režije svojega dela kar sam, je redka izjema. Bržčas se mu je pri pisanju nakopičilo toliko ustvarjalne energije, da je ni mogel do kraja sprostiti na papir in mu jo je ostalo še dovolj, prav toliko, da jo je lahko potratno razdeljeval igralkam in igralcem žlobudralcem, županu, trem bratom in vsem drugim, s katerimi smo se ali se šele bomo seznanili v čudežno oživiljenem svetu gledališča. V pomoč je vzel Juro Kislinger le običajne sodelavce v

NE SLU - TI HU - DGA DEKLICA ,

NE SLU - TI HU - DGA NJEN PANTIČ NE

SLU - TI HU - DGA PRAV NIHČE ME - ŽIKA JIMA ZVEZDI -

CA IN SVETI JIMA LUNI - CA ŽU - PAN PA TUHTA

KDAJ MU JO SPE - LJA

Ne sluti hud'ga deklica

gledališču: scenografa, ki pripravi osnutke in načrte za prizorišče (jelke, cvetke, grajski stolp, zmaja in podobno), kostumografko, ki nariše obleke (prizorišče in obleke izdelajo potem mojstri v gledališču), skladatelja, ki napiše glasbo, in koreografa, ki pokaže, kako je treba plesati in se postaviti tako, da so pujski res podobni pujskom, ne na zunaj, marveč po tem, kako se obnašajo; potlej je tu še korepetitor = pevovodja, ki vadi igralce, kako bodo peli ob spremljavi glasbe. In še mnogo drugih nevidnih pomočnikov je, ki ostanejo v gledališču tudi med predstavo, za odrom, ob zavesi, pri odrskih lučeh in še kje.

Ko vstopamo v svet Kislingerjeve čudežno gledališko-pravljične dežele onkraj devetih voda in desetih gora, imamo za sabo že precej izkušenj, čeprav bi nam kdo očital, da smo stari šele pet ali sedem ali enajst let in da izkušenj potemtakem še ne moremo imeti. Kajpak imajo odrasli večje in bolj urejene izkušnje, vedo na priliko, kje in kako si lahko služijo denar in kakšen avto se splača kupiti, da bodo videti bolj imenitni. Kakšne izkušnje pa imamo mi, ki smo stari pet ali sedem ali enajst let?

Spočetka, v našem zgodnjem otroštvu smo bili še zelo neboljani in naša edina izkušnja je bila — kaj že? Lakota in žeja. Kako natančno smo vedeli, kaj je treba storiti, da si potešimo oboje. No, in še nekaj drugih izkušenj je bilo, o katerih pa rajši molčimo. Potem so prišle pravljice, ki so nam jih pripovedovale mame in babice. Seveda si jih sami še nismo znali pripovedovati in potrebno je bilo kar precej napora, da smo se naučili tekoče brati. Zdaj lahko že sami sebi pripovedujemo pravljice iz knjig, odkrivamo čudežni svet knjig in njenih neomejenih možnosti, da nas predstavljajo v vedno nove svetove. V knjigah je vse tako resnično, da se kar ne moremo sprijazniti s tistim zunanjim, vsakdanjim, pustim svetom odraslih. Še na poti v šolo si kar naprej izmišljujemo, da smo Indijanci, da se gremo to in ono, in ... tako neopazno nam te pravljice pomagajo, da lažje prebrodimo tista obdobja, ko počasi zorimo iz majhnega otroka v velikega otroka.

Kasneje, ko bomo odrasli igračam in pravljicam, bomo kaj radi pozabili, kaj so nam pravljice pomenile in kaj so nam dale. Pozabili bomo, kako nam je bilo v pravljičnem svetu vse dosegljivo, kako smo se po-

Pesem pujskov

RES PRA-VO FI-GO MAR NAM JE, ČE
 ZME-SA-NI SO VSI LJU-DJE, DA LE ŽE-LO-DA
 DO-STI JE, KI NAM PRAŠI-ČEM SLA-STEN JE

čutili v svojem domišljijskem svetu popolnoma svobodne, v hipu smo se lahko prestavljali na vse konce sveta, vse nam je bilo dosegljivo, lahko smo se igrali letala in oblake, lahko smo se igrali odrasle in živali, strašno smo bili močni, nepremagljivi, neznansko modri pa tudi dobri, pravični, skratka heroji, česarkoli smo se lotili.

Toda kje je še to! Ali pa ni več daleč? . . . Ali nam bo tudi odraslim vse tako dosegljivo, ali bomo prav tako močni in pametni? Ali bomo znali premagovati vse prepreke in težave? Ali bomo znali ceniti svobodo? . . . Ali pa bomo tako lahkoverni kot tile vaščani in vaščanke, ki jih župan—oblastnež podjarmi kot nekoč tlačane?! . . . Toda — saj smo vendar v gledališču. Takoj si lahko odgovorimo: saj to ni res! Tale županova potegavščina z volkodlaki in s psoglavci, tale njegova nevarna igra z zmajem, to je pač gledališče in gledališče je zato, da . . .

Zares, zakaj gledališče? Zakaj smo v gledališču? Ali je tudi gledališče izkušnja več, nova pravljica, pravljica, ki nam bo nekoč pomagala razumeti svet in sebe, ki nam bo prav tako pomagala vstopiti v svet odraslih? Nepreklicno bomo odrasli in nepreklicno bomo morali v življenju sami odločati. Čudovita Kislingerjeva igra o zmaju nam pove prav to in še mnogo več. Podajmo se v njen svet in nikar ne pozabimo, da smo v gledališču. Avtor sam to zahteva. Nekoč, ko bomo že odrasli pravljicam, se bomo z veseljem spominjali velikega, strašnega zmaja in gledat bomo hodili druge pravljice, druge igre z zmaji ali brez zmajev. Igre za odrasle. Ali pa igre za odrasle otroke. Kakor se bom pač odločil. Gledališče je eno samo in kar se zgodi v gledališču, je vse res, pa naj bo še tako izmišljeno! . . .

Janez Žmavc

aero ✨ aero ✨ aero ✨ aero ✨

Marjeta
Gregoračeva
absolventka
AGRFTV

Nadja
Strajnerjeva
diplomantka
AGRFTV

Nevenka
Vrančičeva
absolventka
AGRFTV

Gledališki list Slovenskega ljudskega gledališča Celje, sezona 1973-74, št. 3 — Prva premiera v sezoni. Juro Kislinger: Igra o zmaju. Krstna uprizoritev 22. septembra 1973. — Predstavniki: upravnik in umetniški vodja Bojan Štih. — Urednik: Janez Zmavc. — Oprema lista: Meta Hočvarjeva. — Naklada 2000 izvodov. — Cena 2 dinarja. — Tisk AERO, kemična in grafična industrija Celje.

Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo št. 421-1/73 z dne 28. 5. 1973 oproščeno plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov.

Juro Kislinger: IZLET v uprizoritvi celjskega gledališča. Premiera je bila 15. decembra 1963. Očeta je igral Janez Škof, mama je bila Marija Goršičeva, otroka Branko in Zvone Trnovšek, gospod in gospa, ki ju ni na slikah, pa sta bila Nada Božičeva in Marjan Dolinar. Igro je režiral Miran Herzog.

